

السلامة
التي تضمن
السلامة

پیامبر اکرم ﷺ:

فَمَنْ لَمْ يُغْفَرْ لَهُ فِي رَمَضَانَ فَبِئْسَ مَا لَهَا مِنْ قَدْحٍ

کسی که در ماه رمضان آمرزیده نشود، در کدام ماه آمرزیده می شود؟!!

شیخ صدوق رحمته الله، آمالی الصدوق، ص ۵۳

بزرگ‌های فراموش شده

دفتر بیست‌وهشتم

دفتر بیست و هشتم

بزرگ‌های فراموش شده

- تهیه و تولید: اداره تولیدات فرهنگی ■ به کوشش: حجج اسلام محمد رضا طاهری، جعفر صدیقی، محمود زارعی و خانم‌ها منیره صرافان و هما بادی مهرآبادی
- ویراستار: سعیده تیمورزاده ■ طراح گرافیک و صفحه‌آرا: امین کوثری
- چاپ: مؤسسه فرهنگی قدس ■ نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۵ ■ شمارگان: ۵۰۰۰
- نشانی: حرم مطهر، صحن جامع رضوی، ضلع غربی، مدیریت فرهنگی
- تلفن: ۰۵۱-۳۲۰۰۲۵۶۹-۳۲۰۰۵۱ ■ صندوق پستی: ۹۱۷۳۵-۳۵۱ ■ حق چاپ محفوظ است

فهرست

۸	به‌جای مقدمه
۱۲	موعظه‌دل
۱۶	لحظه‌ای تدبیر
۱۹	از کلام امیر
۲۲	نجوای عاشقان
۲۶	مسابقه فرهنگی

به جای مقدمه

این نوشتار، دفتر بیست و هشتم از مجموعه سی جلدی تا بهشت است که ویژه ماه مبارک رمضان چاپ و اهدا می‌شود. امید آنکه ماهی پر از خیر و برکت را سپری کنیم.

به جای مقدمه، آغاز این سی جلد کتاب را مزین می‌کنیم به کلام روشنگر رهبر فرزانه‌مان:

از قبل از شروع ماه مبارک رمضان، پیامبر معظم اسلام ﷺ مردم را آماده می‌فرمود برای ورود در این عرصه خطیر و والا و پُربرکت. اگر بخواهیم در یک جمله ماه رمضان را تعریف کنیم، باید عرض کنیم: «ماه فرصت‌ها [ست]». فرصت‌های فراوانی در این ماه در برابر من و شماست. اگر از این فرصت‌ها بتوانیم درست استفاده کنیم، یک ذخیره عظیم و بسیار ارزشمندی در اختیار ما خواهد بود.

این یک ماهی است که شما در این ماه دعوت شده‌اید به میهمانی الهی. بعضی هستند که در این میهمانی عظیم اصلاً فرصت این را پیدا نمی‌کنند که به این دعوت‌نامه توجه کنند... بعضی‌ها هم بیشترین بهره را از این فرصت می‌برند.^۱

ماه رمضان یک فرصت بسیار مغتنم است برای اینکه خودمان را به خدا نزدیک کنیم، به کمال نزدیک کنیم، از مفاسد دور کنیم، از گناهان پاک کنیم. از هر روز و ساعتش باید استفاده کنیم.^۲

۱. بیانات در خطبه‌های نماز جمعه تهران، ۲۳ شهریور ۱۳۸۶.

۲. بیانات در خطبه‌های نماز جمعه تهران، ۱۲ دی ۱۳۷۶.

اموری است که در این ماه می‌تواند حقیقتاً برای هرکسی مایهٔ برکت باشد: از قرآن درس بگیریم. از دعاها درس و حکمت بیاموزیم. قدری در هدف از خلقت خود، در آفرینش خود، در نعمت‌های بزرگ خدای خود و در وظایف عظیمی که بر دوش ماست، تأمل و تدبیر کنیم. در مرگ و حساب الهی و ارزش عبادات و اعمال آنگاه که همراه با اخلاص باشد، تأمل کنیم. آن وقت، ماه رمضان حقیقتاً ماه مبارکی خواهد شد که امیدوارم برای همهٔ ما چنین چیزی در این ماه مبارک پیش بیاید.^۱

یہ بہشت
موعظہ دل

پدرم کشاورزی ساده بود. سواد چندانی هم نداشت؛ ولی از پامنبری‌های همیشگی شیخ حسین بود. پدرم معلم اخلاقی بود برای خودش!

من همیشه همراه پدرم بودم و در کار کشاورزی کمکش می‌کردم. روزی، همین‌طور که بیل می‌زدم، گفتم: «این خورشید هم که صاف توی چشم ماست!» پدرم خندید و گفت: «این قدر آدم‌ها هستن که پول می‌دن تا یک ساعت آفتاب بخورند!» کمرش را صاف کرد و دوباره خندید و گفت: «باز خدا رو شکر که پلک چشمت سالمه و وقتی خورشید چشمت رو اذیت کنه، بسته می‌شه. اگه کرکره‌اش

خراب بود، خوب بود؟!» با تعجب گفتم: «کرکره‌اش؟!» تازه متوجه معنی حرفش شدم و من هم زدم زیر خنده.

یادم هست روزی، مَشْتی به پسر ننه‌هاجر گفته بود: «توی شکم همه‌مون یک کارخونه‌ست و همین‌که صدای کارکردن این کارخونه رو نمی‌شنویم، خودش یک نعمته و باید شکرش کنیم.» همیشه همین‌طور ساده و عمیق به نعمت‌های خدا نگاه می‌کرد. عصرها نوه‌ها و بچه‌ها دورش جمع می‌شدند و او برایشان قصه می‌گفت. این قدر نعمت‌های خدا را ساده برای بچه‌ها توضیح می‌داد که هیچ فیلسوفی نمی‌توانست این طوری بگوید.

شیخ حسین می‌گفت: «مش محمد با همین یادآوری نعمت‌های خدا، چندین نفر رو نمازخون کرده. وقتی آدم به نعمت‌های خدا دقت کنه، به تشکر از عطاکننده نعمت هم فکر می‌کنه. راه تشکرش هم که نمازه.»

یهشت لحظه ای تدبیر

﴿يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَأَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ﴾^۱
 آن‌ها نعمت خدا را می‌شناسند؛ سپس آن را انکار می‌کنند و
 اکثرشان کافرند.

مفهوم ﴿نِعْمَتَ اللَّهِ﴾ آن‌چنان وسیع و گسترده است که همهٔ
 نعمت‌های مادی و معنوی و حتی وجود شخص پیامبر اکرم ﷺ را
 هم شامل می‌شود. در روایات اهل بیت علیهم‌السلام می‌خوانیم که منظور از
 ﴿نِعْمَتَ اللَّهِ﴾ همان نعمت وجود ائمهٔ اطهار علیهم‌السلام است^۲ که رهبران
 ۱. نحل، ۸۳.

۲. محمدباقر مجلسی، بحار الأنوار، ج ۹، ص ۱۱۲: امام صادق علیه‌السلام فرموده‌اند: «نَحْنُ وَاللَّهِ نِعْمَةُ اللَّهِ
 الَّتِي أَنْعَمَ بِهَا عَلَىٰ عِبَادِهِ وَبِنَا يَفُوزُ مَنْ فَازَ». (ما آن نعمت خدا هستیم که به مردم ارزانی داشته است
 و به وسیلهٔ ما رستگاران، رستگار شده‌اند.)

معصوم‌اند. روشن است که سعادت و پیروزی، بدون استفاده از رهبری رهبران راستین، امکان‌پذیر نیست و این از نعمت‌های آشکار الهی است که به‌عنوان یک مصداق در اینجا بیان شده است.^۱

۱. نک: ناصر مکارم شیرازی و دیگران، تفسیر نمونه، ج ۱۱، ص ۳۵۰.

پہلی

از کلام امیر

ستایش خداوندی را سزااست که حواس پنج‌گانه درکش نکنند، مکان‌ها او را دربر نگیرند، دیدگان او را ننگرند و پوشش‌ها او را پنهان نکنند... اگر [مردم] در عظمت قدرت او و بزرگی نعمت‌هایش می‌اندیشیدند، به راه راست برمی‌گشتند و از سختی و عذاب آتش سوزان [جهنم] می‌ترسیدند؛ اما قلب‌ها بیمار و چشم [دل]‌ها معیوب است. آیا به مخلوق کوچک [خدا] نمی‌نگرند که چگونه آفرینش آن را استحکام بخشید، ترکیب اندامش را برقرار کرد، گوش و چشم برای آن پدید آورد و استخوان و پوست متناسب برایش خلق کرد؟! به مورچه و کوچکی جثه آن بنگرید

که چگونه لطافت خلقتِ او با چشم و اندیشهٔ انسان درک نمی‌شود! [نگاه کنید که] چگونه روی زمین راه می‌رود و برای به دست آوردن روزی خود تلاش می‌کند! دانه‌ها را به لانهٔ خود منتقل می‌کند و آن‌ها را آماده، در جای مخصوص قرار می‌دهد. در فصل گرما برای روزهای سرد [آذوقه] جمع می‌کند و...^۱

۱. نهج البلاغه، خطبه ۱۸۵: «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَا تُدْرِكُهُ الشَّوَاهِدُ وَلَا تَحْوِيهِ الْمَشَاهِدُ وَلَا تَرَاهُ التَّوَابِرُ وَلَا تَحْجُبُهُ السَّوَابِرُ... وَلَوْ فَكَّرُوا فِي عَظِيمِ الْقُدْرَةِ وَجَسِيمِ النِّعْمَةِ... تَجْمَعُ فِي حَرِّهَا لِبُرْدِهَا...»

نجوای عاشقان

یهشت

اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ عَلَى مَا لَمْ أَزَلْ أَتَصَرَّفُ فِيهِ مِنْ سَلَامَةٍ بَدَنِي وَ لَكَ
 الْحَمْدُ عَلَى مَا أَحَدَّثْتَ بِي مِنْ عِلَّةٍ فِي جَسَدِي فَمَا أَدْرِي يَا إِلَهِي أَيُّ
 الْحَالَيْنِ أَحَقُّ بِالشُّكْرِ لَكَ وَ أَيُّ الْوَقْتَيْنِ أَوْلَى بِالْحَمْدِ لَكَ أَوْ قَتُ
 الصِّحَّةِ الَّتِي هَنَأْتَنِي فِيهَا طَيِّبَاتِ رِزْقِكَ وَ نَشَطَّتَنِي بِهَا لِابْتِغَاءِ مَرْضَاتِكَ
 وَ فَضْلِكَ وَ قَوَّيْتَنِي مَعَهَا عَلَى مَا وَفَّقْتَنِي لَهُ مِنْ طَاعَتِكَ أَمْ وَقَتُ الْعِلَّةِ
 الَّتِي مَحَّضْتَنِي بِهَا وَ النِّعَمِ الَّتِي أَتَّحَفْتَنِي بِهَا تَخْفِيفًا لِمَا ثَقُلَ بِهِ عَلَيَّ ظَهْرِي
 مِنَ الْخَطِيئَاتِ وَ تَطْهِيرًا لِمَا انْغَمَسْتُ فِيهِ مِنَ السَّيِّئَاتِ وَ تَنْبِيهَا لِتَنَاوُلِ
 التَّوْبَةِ... اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ حَبِّبْ إِلَيَّ مَا رَضِيتَ لِي... ١

خدایا، بر تندرستی ام که تاکنون پیوسته در آن به سر برده‌ام، فقط تو را می‌ستایم و بر بیماری ام که اینک پدید آورده‌ای [نیز] فقط تو را ستایش می‌کنم.

نمی‌دانم خدایا، کدام‌یک از این دو حال برای شکرگزاری به درگاهت سزاوارتر است و کدامین وقت برای ستودنت شایسته‌تر! هنگام تندرستی که در آن، رزق و روزی‌های پاکیزه‌ات را گوارا می‌کردی و با آن برای کسب خشنودی و بخشش خودت نشاطم بخشیدی و با توانمندی حاصل از آن، در فرمان‌برداری از خودت

توفیقم دادی یا وقت بیماری که مرا با آن می‌آزمایی و نعمت‌هایی که در آن است، به من ارمغان می‌دهی تا بار خطاهایی که بر دوشم سنگینی می‌کند، سبک کنی و از گناهانی که خویش را در آن غرق کرده‌ام، پاکم فرمایی و هشدارم دهی که به توبه رو آورم...؟
خداوندا، پس بر محمد و خاندانش درود فرست و آنچه برایم پسندیده‌ای، محبوبم کن....

مسابقه فرهنگي

پهنت

توضیحات شرکت در مسابقه فرهنگی «بزرگ‌های فراموش شده»

■ سؤال‌ها از متن موجود طرح شده است و افراد بالای دوازده سال می‌توانند در مسابقه شرکت کنند.

■ به روش‌های زیر می‌توانید در مسابقات فرهنگی شرکت کنید:

۱. ارسال پاسخ به سامانه پیامکی ۳۰۰۰۸۰۲۲۲۲: برای این کار، کافی است به ترتیب نام مسابقه، شماره گزینه‌های صحیح سؤال‌ها به صورت یک عدد دورقمی از چپ به راست، نام و نام خانوادگی خود را به سامانه پیامکی ۳۰۰۰۸۰۲۲۲۲ ارسال کنید.

مثال: بزرگ‌های فراموش شده ۱۳ غلامرضا مؤمنی

۲. مراجعه به بخش مسابقات پرتال جامع آستان قدس رضوی به نشانی:

www.razavi.aqr.ir

۳. پاسخ به سؤال ها در پاسخ نامه: پاسخ نامه تکمیل شده رامی توانید به صندوق های مخصوص مستقر در کیوسک های راهنمای زائر بیندازید یا به صندوق پستی ۹۱۷۳۵-۳۵۱ ارسال کنید.

■ آخرین مهلت شرکت در مسابقه ، دو روز بعد از دریافت کتاب است .
■ قرعه کشی از بین پاسخ های کامل و صحیح و به صورت روزانه انجام می شود و نتیجه آن از طریق سامانه پیامکی گفته شده به اطلاع برندگان می رسد.

تذکر: پیشنهادها و انتقادهای خود را در پیامک جداگانه ای ارسال کنید.

تلفن: ۰۵۱-۳۲۰۰۲۵۶۹

سؤال‌ها

سؤال اول: با توجه به روایات اهل بیت علیهم السلام منظور از ﴿نِعْمَتَ اللَّهِ﴾ در آیه

۸۳ سوره مبارکه نحل چیست؟

۱. نعمت وجود ائمه اطهار علیهم السلام

۲. نعمت تندرستی و امنیت

۳. نعمت عقل و قدرت اندیشه

۴. نعمت خوراک پاک و پاکیزه

سؤال دوم: براساس کلام امام علی علیه السلام نتیجه اندیشه در قدرت خدا و

بزرگی نعمت‌های او چیست؟

۱. بازگشت به راه راست

۲. ترس از عذاب آتش جهنم

۳. بازشدن چشم دل‌ها

۴. گزینۀ ۲۱

پاسخ نامه مسابقه فرهنگی «بزرگ های فراموش شده»

نام و نام خانوادگی: نام پدر:

تحصیلات: استان: شهر:

تلفن ثابت با کد شهر: شماره همراه:

گزینه	سؤال	۱	۲	۳	۴
سؤال اول					
سؤال دوم					

فرم نظر سنجی کتاب «بزرگ‌های فراموش شده»

ردیف	موضوع	خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد
۱	میزان رضایت از جذابیت ظاهری، مانند طرح جلد، اندازه و...					
۲	میزان شیوایی مطالب					
۳	قابلیت فهم مطالب					
۴	میزان جذابیت و تازگی موضوع و مطالب					
۵	میزان تأثیرگذاری و مفید بودن مطالب					
۶	میزان تناسب محتوا با نیاز شما					
۷	میزان تناسب سؤال‌ها با موضوع					
۸	میزان رضایت کلی					
<p>پیشنهادها و انتقادها: -----</p> <p>-----</p> <p>-----</p>						